

Risskov, d. 22.marts 2013

Høring om forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Ligeværd takker for muligheden for at kommentere lovforslaget.

Ligeværds overordnede betragtninger:

I lovforslaget foreslås der alene lovændringer, der tilgodeser staten og kommunernes ønske om, at tilbuddene skal tilrettelægges mere hensigtsmæssigt og imødekomme ønsker om økonomisk styring.

Derfor mener Danmarks Lærerforening og Ligeværd, at lovforslaget skal udsættes til efter, der er foretaget en grundig evaluering, hvor i der også inddrages kvalitative og indholdsmæssige aspekter. Ligeledes bør alle interessenter inddrages i en ny evaluering.

En ny og grundig evaluering skal være med til at sikre, at det vil være muligt at udarbejde et kvalificeret og velbegrunderet forslag til ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Et lovforslag som bedre imødekommer målgruppens behov og sikrer opfyldelse af lovens intentioner.

Både Danmarks Lærerforening og Ligeværd vil gerne tilbyde at deltage i gennemførelsen af en sådan evaluering.

Ligeværd mener, at der er tre helt centrale punkter, som lovforslaget overhovedet ikke forholder sig til og som evalueringen af HUG projektet (Helhedstænkning i UddannelsesGarantien) pegede på.

Det drejer sig om:

1. De unges forsørgelse.
2. Finansieringen af uddannelsen.
3. Lige muligheder for at vælge uddannelse.

Ad 1.

På lige fod med de andre unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse, skal der sikres en forsørgelse, som er uafhængig af en social transgvurdering. Dette kan ske ved en STU-ydelse eksempelvis i lighed med EGU-ydelsen.

Derudover skal den unge have de behovsrelaterede ydelser bl.a. efter Lov om aktiv socialpolitik og Lov om social service som en helhedsorienteret uddannelsesplan beskriver. Dette vil ofte være botilbud og/eller botræning tilknyttet til undervisningsdelen.

Der er fremadrettet behov for et væsentligt forbedret tilrettelagt tværsektorielt samarbejde for at sikre en helhedsorienteret indsats.

Den lovgivningsmæssige mangel på stillingtagen til forsørgelse betyder, at unge på STU både er i ungdomsuddannelse og i det sociale system (de er altså dobbeltkunder) med det kommunale bureaukrati det skaber ved sammenstød mellem to forskellige lovgivninger. De unge har mange sagsbehandlere som beskæftiger sig med dele af deres liv uden den store koordination. I fleksjobreformen og udkast til kontanthjælpsreformen har man netop indskrevet, at der skal være en helhedsorienteret indsats, og at borgere med flere problemer skal have en koordinerende sagsbehandler. En lignende passus bør indskrives i lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Fleksjobreformen vil også betyde, at de unge ikke er på førtidspension i uddannelsen som var forventningen da loven trådte i kraft i 2007, men stort set alle vil fremover modtage kontanthjælp.

Ligeværd anbefaler: De unge skal modtage en SU eller en skoleydelse, der kendes fra EGU.

Ad 2.

Finansieringen af uddannelsen:

Uddannelsen bør på samme måde som andre ungdomsuddannelser forankres i staten med et relevant taxameter til finansiering af de enkelte uddannelsesmoduler. Dette vil kunne imødegå de store forskelle i kommunernes udmøntning og serviceniveau i tilrettelæggelse af uddannelsen, som både HUG projektet, samt mange henvendelser til Ligeværd har konstateret er tilfældet.

Der er så store kommunale forskelle, så man kommer i tvivl, om det er den samme ungdomsuddannelse de unge er i gang med.

Ligeværd anbefaler: Der er brug for en ensartet uddannelsesfinansiering, så de unge ikke indgår i en mere eller mindre tilfældig kommunaløkonomisk prioritering. De unge er i gang med en ungdomsuddannelse på lige fod med andre unge.

Ad 3.

Ligeværd mener, at unge i målgruppen til STU på lige fod med andre unge, skal have mulighed for at vælge deres egen uddannelse og deres eget uddannelsesstilbud. Der er kommuner, der vil bestemme over indholdet i STU for de unge, og der er kommuner, der begrænser informationen om de forskellige STU muligheder for de unge. Det er ikke ligeværdigt for unge på STU i sammenligning med unge på de øvrige ungdomsuddannelser. Ligeværd mener, at det er de unges forudsætninger for læring, der skal være bestemmende for, hvordan uddannelsen er indrettet, og at indholdet i den unges uddannelsesplan skal være retningsgivende for hvilke uddannelsesstilbud, den enkelte unge skal tilbydes.

Ligeværd anbefaler: Det bør sikres, at der er overensstemmelse mellem lovens hensigt og den praktiske udmøntning af lovens § 4 stk. 1 "Ungdomsuddannelsen skal i videst muligt omfang tilrettelægges under hensyntagen til den enkelte unges kvalifikationer, modenhed og interesser. Ungdomsuddannelsen skal udgøre et planlagt og koordineret forløb."

Ligeværds generelle kommentarer:

4. Kommunen skal i forslaget både træffe afgørelse, om de unge er i målgruppe for ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og i anden omgang godkende et udkast til en 3 års uddannelsesplan.

Ad 4.

Ligeværd finder denne form for dobbeltbehandling meget bureaukratisk. Langt de fleste af de unge, der er i målgruppen for unge med særlige behov, har været kendt i kommunen i lang tid.

De unge har oftest haft en sag i en børne- familieafdeling, PPR har kendt til dem, de unge har oftest gået i specialklasser eller på specialskoler, Ungdommens Uddannelsesvejledning har tilbudt specialvejledning til dem. Og mange af de unge har haft et forløb på en specialefterskole, inden evt. start på uddannelsen. Der ligger således en stor viden, om disse unge, i det kommunale system og hos kommunens samarbejdspartnere. Hvis denne viden blev brugt systematisk og med tillid til den faglige indsigt, der er i systemerne, vil der efter vores vurdering ikke være brug for en yderligere kommunal sagsbehandling.

Argumentationen anvendt i forhold til at gøre det obligatoriske afklaringsforløb frivilligt er netop at disse unge er kendt.

Ligeværd anbefaler: Anvend den allerede eksisterende viden, der ligger i kommunen og hos samarbejdspartnerne, til at give de unge en kvalificeret og ubureaukratisk støtte til at starte deres uddannelse.

5. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om hel- eller halvårlig optag.

Ad 5.

Ligeværd mener, at der kan være megen fornuft i at anvende hel- eller halvårlig optag for de unge, der starter på uddannelsen direkte efter grundskolen eller efter 10. skoleår. Det giver en parallelitet med de andre ungdomsuddannelser, og der kommer ikke et unødigt slip.

Men for de unge, der starter på uddannelsen på et senere tidspunkt, er den nuværende model med løbende optag at foretrække, da denne målgruppe netop har brug for at starte op, når de er fagligt og personligt afklarede. En ventetid kan for denne gruppe ofte medføre, at man skal starte forfra.

Ligeværd anbefaler: Optagelsesvilkårene skal tilpasses de forskellige aldersgrupper og målgruppens behov.

6. Kommunalbestyrelsen skal efter indstilling have mulighed for at fastsætte, hvor mange timeres praktik mv. der skal indgå i uddannelsesplanen.

Ad 6.

Ligeværd mener, at en større fleksibilitet med praktikken mv. kan være en god idé, og for nogle unge øge kvaliteten i deres uddannelsesplan, hvis det passer ind for den enkelte unge. Men man skal være tro mod formålet for uddannelsen: At den unge ”opnår personlige, sociale, og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og arbejde”. Der er altså tale om en almen ungdomsuddannelse med indlagt praktik.

Man argumenterer end videre med, at nogle unge vil blive mere arbejdsmarkedsparate, hvis der var mulighed for mere praktik. Ligeværd er enig i dette synspunkt, men det kræver, at den efterfølgende lovgivning følger op på de unge, når de unge er færdige med ungdomsuddannelsen. I dag foregår dette ikke systematisk nok,

med det til følge, at unge med særlige behov oplever et kompetencedyk, som oftest medfører en øget kommunal udgift. For at fastholde, at de unges fremtidsplaner også er helhedsorienterede, finder vi det nødvendigt, at de unge får udarbejdet en ressourceprofil, der kan sikre grundlaget for en plan for forsørgelse, bolig og fritid, uddannelse og arbejde mm. i relation til evner, kompetencer og reelle muligheder.

Ligeværd anbefaler: Ligeværd kan frygte, at kommunerne anvender praktikken i så høj grad at kvaliteten i de unges uddannelse udvandes, og det må ikke blive tilfældet. Det skal være ud fra den enkeltes unges evner og anlæg og efter grundig vejledning. Kommunen skal mere systematisk følge op på de unges kompetenceniveau, når uddannelsen er afsluttet.

7. Udgifter til ungdomsuddannelsen, der er givet via Lov om aktiv beskæftigelsesindsats, er ikke omfattet af statslig refusion.

Ad 7.

I bemærkningerne er det skønnet, at denne gruppe udgør ca. 45 % af eleverne, og at målgruppen er støt stigende over årene.

Ligeværd er enig i behovet for præcisering af, at en STU-uddannelse kan ske som led i et LAB-lovsforløb, og forudsætter, at ministeriet nøje følger udviklingen i brugen af denne mulighed, således, at der ikke opstår bevillingmæssig forskellighed i kommunernes praksis konkret begrundet i bortfaldet af statslig refusion efter LAB-loven.

Ligeværd anbefaler: At dette skal undersøges meget nøje, da konsekvenserne vil være en nedgang i den samlede økonomi vedr. uddannelsen, når denne finansieringskilde forsvinder.

Med hensyn til de andre punkter i forslaget har Ligeværd ingen generelle kommentarer.

Ligeværdens specifikke bemærkninger til Ministeriets overvejelser:

1.2.4. Kommunal udgifts – og kapacitetsstyring.

Ligeværd har følgende kommentarer til punktet:

”Kommunen opfordres til at gå sammen og forhandle priser på uddannelsestilbud med leverandørerne mv.”

Ligeværd deltager gerne i dette, men det kræver, at der er fuldstændig klarhed over udbudsvilkårene. Vi oplever alt for ofte, at kommunerne mener, at deres tilbud er billigere på baggrund af, at de ikke har medregnet alle de kommunale udgifter, så man ikke får et fair sammenligningsgrundlag.

1.2.5.2 Kommunalbestyrelsens mulighed for at afbryde uddannelsen.

Ligeværd mener, at det er vigtigt at forholde sig til, hvem målgruppen for uddannelsen er, og en sammenligning med STX uddannelsen finder vi ikke hensigtsmæssig.

Det er vigtigt, at hvis Kommunalbestyrelsen afbryder uddannelsen, sker det set ud fra de enkelte unges helt egen situation og ikke ud fra en generel vurdering af ungegruppen.

1.2.5.9 Klage.

Ligeværd er enig i, at de ændrede vilkår skal medføre ændrede klagemuligheder. Men det er samtidig vigtigt, at kapaciteten i klagenævnet er gearet til at løse de opgaver, der følger med de ændrede klagevilkår. Ligeværd har opgjort det til, at der bliver tilføjet 5 ekstra klagemuligheder. Vi frygter, at den nuværende svarfrist på 3,3 – 3,9 måneder bliver forøget væsentlig.

2.4.2. Den foreslåede ordning.

Ligeværd finder det vigtigt, at der bliver udarbejdet fælles nationale frister for sagsbehandlingen. En formulering som "uden unødigt forsinkelse tage skridt til mv." er ikke præcis nok. Hvis forslaget til at kommunen skal sagsbehandle 2 gange bliver gennemført, kan forløbet strækkes uforholdsmæssigt længe. De unge og deres forældre må have at vide, at de får svar inden en given frist, og at disse frister oplyses på kommunens hjemmeside som andre kommunale sagsbehandlingsfrister.

